

ПРОТОКОЛ

София, 23.07.2013 г.

от Обществено обсъждане на проект на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика”

Днес, 23.07.2013 г. от 15:35 ч. в сградата на ДКЕВР се проведе обществено обсъждане, ръководено от председателя на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) Анжела Тонева.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Илиян Хр. Илиев, Михаил Димитров, Еленко Божков, Илиян Б. Илиев, Милена Миланова, Димитър Димитров, Емилия Савева – главен секретар, В. Лозанов – директор дирекция “РК - електроенергетика и топлоенергетика”, Е. Истаткова – директор дирекция ИАРП и експерти от ДКЕВР.

С писмо на ДКЕВР с изх. № Е-04-00-850/19.07.2013 г. като заинтересовани лица бяха поканени Министерство на икономиката и енергетиката, Комисия по енергетика към Народното събрание, Омбудсман на Р. България, КНСБ, КТ „Подкрепа”, Българска стопанска камара, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Българска браншова камара на енергетиците, Асоциация на топлификационните дружества, Федерация на потребителите в България, Българска национална асоциация на потребителите, Гражданско движение „ДНЕС”, Национална федерация на енергетиците и Независима синдикална федерация на енергетиците в България. На общественото обсъждане присъстваха:

- г-н Атанас Филипов – държавен експерт в МИЕ
- г-н Николай Ненков – вицепрезидент на КНСБ
- г-н Константин Делисивков – изпълнителен директор на БФИЕК
- г-н Макари Новев - Федерация на потребителите в България
- г-н Георги Христов - Гражданско движение „ДНЕС”
- г-н Владимир Топалов – Миньорска федерация към КТ „Подкрепа”
- г-н Валентин Вълчев – Федерация на миньорите към КНСБ
- г-н Мартин Георгиев – председател на Асоциация на търговците на електрическа енергия

Комисия по енергетика към Народното събрание, Омбудсман на Р. България, КТ „Подкрепа”, Българска стопанска камара, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Българска браншова камара на енергетиците, Асоциация на топлификационните дружества, Българска национална асоциация на потребителите, Национална федерация на енергетиците и Независима синдикална федерация на енергетиците в България не изпращат свои представители.

Общественото обсъждане се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

На интернет страницата на Комисията е публикуван проект на решение относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика”.

А. Филипов – МИЕ:

Министерството на икономиката и енергетиката ще представи своето становище в срок, след като се съобрази с всички изказвания на присъстващите в залата.

А.Тонева:

Срокът е до утре, 24 юли, заради съкратената процедура. Нашите експерти също работят в тази екстрена ситуация и моля за разбиране.

Н. Ненков – КНСБ:

Тъй като до мен е председателят на Миньорска федерация към КТ „Подкрепа”, а срещу мен е президентът на Федерация на миньорите към КНСБ, ще отправя няколко думи по въпроса за цените на въглищата. Нашето мнение е, че се налага такава промяна, тъй като целият бранш е поставен в угрозата от фалит. Ако се прави актуализация, тя трябва да стане сега, преди въвеждането на новите цени, защото след това ще стане много по-трудно. Една такава актуализация променя връзките в целия енергиен бранш. Вярно е, че по смисъла на промените в Закона имате право да направите това, но много по-трудно е да го направите след 01 август, отколкото преди. Колегите допълнително ще се изкажат по този въпрос, но аз още веднъж апелирам това нещо да се случи преди новите цени.

Другото нещо, г-жо Тонева, още не ми е ясно какво става с емисиите. В момента държа последния вариант от ревизията на бюджета. Там са заложили (както говорихме вчера) 85.6 мил. лв. В преходно заключителните разпоредби е записано 236.2 млн. лв., има и трето число – 500 млн. лв. Вие самата казахте, че ако този не се задейства в пълния си размер, няма да има намаление на цените, много е важно да поясните откъде идва това нещо.

Д. Димитров:

И трите цифри са верни. Преди да кажа какво означават цифрите, бих свързал няколко понятия, които са взаимствани от законите в енергетиката, обществен доставчик, разходи за задължения към обществото и услуга от общ икономически интерес. Свързвам ги неслучайно, тъй като ние изхождаме от една добра европейска практика, свързана с делегиране, права на държавата, да може да реализира по някакъв начин компенсация на услуги от общ икономически интерес. Точно затова става въпрос тук. Става дума за използване на приходите от продажба от търгове на въглеродни емисии, търгове, които се организират на Европейската енергийна борса. Първата цифра - 85.6 мил. лв. Тя е в приходната и разходна част на бюджета. Тя означава приходи от емисии, които са се случили, и които в близък план са абсолютно сигурни, защото и в момента текат търгове. Това нещо е включено в бюджета като цифра, която ангажира касовото изпълнение на бюджета. Втората цифра - 236.2 млн. лв. Тя е свързана с преходни и заключителни разпоредби в Закона за бюджета за 2013 г. Това е горната граница на т.н. прогноза, която е изготвена от специалисти на МОСВ. Мога да Ви предоставя източници, които казват какво се случва с обратно изкупуване от страна на ЕК с цел покачване на цените на квотите. Говорим за квотите, които държавата е преценила, че ще бъдат изнесени за продажба на Европейската борса, защото знаете, че има и задължително изкупуване на вътрешния пазар. На базата на тази прогноза, както всяка прогноза във всеки един бюджет, ние сме направили и нашия разчет за 2013 г. Разликата между 498 влиза в 2014 г., която ще може да я видите при бюджетната процедура за 2014 г. Това са трите цифри, които са верни като логика и последователност.

Н. Ненков – КНСБ:

Разбрах каква е разликата. Още веднъж призовавам за вземане на решение, макар че това е в компетенцията на министъра на икономиката и енергетиката, за цените на въглищата. След това ще бъде късно. Завършвам с нещо, което постоянно го приказвам, да се променят съответните закони и да се предоговорят цените от ВЕИ. Вчерашното обсъждане на Консултативния съвет показва, че поне половината от представителите смятат това за най-голямата язва в момента в модела на ценообразуване. Не по ваша вина, по законова вина, знаем, с американските централи вървят някакви преговори, но трябва да се изменят съответните закони за ВЕИ, независимо чии интереси, включително и депутатски, засягат. Казвам го по-скоро за журналистите, това не е във вашата компетенция.

А.Тонева:

Вчера разговаряхме по въпроса, че трябва наистина да се направи много стегнато и бързо оценка на това, какви са необходимите промени, за да може да излезем от капана, в който сме. А той е ситуация, при която трябва да либерализираме изцяло един пазар, той да бъде конкурентен, вкл. и на регионалния пазар. В същото време, към момента ние наистина имаме 50% задължително изкупуване на енергия като количества и около 70% разходи за това задължително изкупуване спрямо вътрешното потребление.

К. Делисивков – БФИЕК:

Имахме възможност вчера в рамките на Консултативния съвет да изкажем позициите на БФИЕК. В рамките и на последните обществени обсъждания сме внасяли становища по модела и по методиките. Сега мога да кажа, че положително ще се отрази на индустрията оптимизацията на мрежовата компонента в крайната цена. Индустриалните енергийни предприятия имат известни притеснения, които касаят какво ще се случи на свободния пазар в два аспекта. Единият е свързан с провеждането на търгове и въпросът коя енергия ще бъде изнесена, след като вече имаме по-ниска такса върху износа. Вторият е свързан с това, че имаме опасения, че когато се свива приходът на АЕЦ Козлодуй на регулиран пазар, дружеството ще потърси по-голям приход от свободния пазар. Това ще доведе до по-високи цени на свободния пазар.

А.Тонева:

Всички Ваши коментари са свързани с това, което казах преди малко – как да създадем конкурентна среда при вече установените обстоятелства в сектор енергетика.

Вл. Топалов – Миньорска федерация към КТ „Подкрепа“:

Това, което вчера си говорихме, опасенията, които ги изказах и вчера, виждам, че те вече се случват. Мислехме си, че по някакъв начин цената на въглищата от 81,50 лв./тон условно гориво за Източно-Маришките централи ще бъде променена, но това не се случва, което означава, че работейки на загуба, ние отиваме към фалит. Говорихме си и вчера, че квотата, която е за Бобов дол е крайно недостатъчна. Днес разбрахме, че и цената на електрическата енергия е намалена по методика, която вие сте направили, махайки средствата, които са за емисиите (поне от това, което слушах за всички останали). Трите мини, които са спряли в този момент, вече подсказва, че и по-нататъшната стъпка, която е намалението на работните заплати и на персонала на останалите, ще бъде факт. Чух, че и някои други работодатели вече предприемат мярката на неспазване на колективен трудов договор, както и редуцирането на персонала и намаляването на доходите на работещите в отрасъла. Това показва, че с тези стъпки ние не сме в правилната посока. Като синдикалисти не мажем да се съгласим с това нещо. Ние няма да пишем доклади, може би на вас ще се наложи да ги пишете. Не бихме се съгласили по такъв начин и с лека ръка, аз не казвам, че изцяло вината е на Комисията, но по този начин браншът да продължава да затъва. Говоря и като енергетици, и като представители на суровината въглища. Ние смятаме, че това е гръбнакът и единственият сигурен източник. Там работят български

граждани, те произвеждат тези въглища. Затова смятаме, че те са в правото и да решат по какъв начин да устояват позициите от това, което следва да им се случи. Не зная дали това, което се предвижда в бюджета, ще влезе под някаква форма, за да се субсидира някой, или пък нещо друго. Ясно е от модела, който ни представяте, че единствено защитените са ВЕИ. При тях дори намалението на цената се компенсира благодарение на нас, които плащаме за въглеродните емисии. Напълно сме против какъвто и да е закон, той не бива да бъде създаден и някой да бъде кредитиран от всички останали. Не сме доволни и ще предприемем действия да защитим работните си места, защото пред това сме изправени в момент.

В. Вълчев – Федерация на миньорите към КНСБ:

Ние мислим почти еднакво с колегата, защото миньорският труд е общ. Трябваше да се защити труда на миньорите, но не виждаме в модела, че това се случва. Тук се говори за технологични разходи, за инвестиции. Какви инвестиции, като в Мини Марица Изток всеки добит тон носи загуба от 3,50 лв. Дружеството е декапитализирано. За каква печалба говорим? Никакви инвестиции, виждате какво се случва в минния бранш. Всички са длъжници на минните дружества. Не може цяла Югозападна България да чака ТЕЦ Бобов дол да работи на $\frac{3}{4}$ блок. Миньорите са на улицата и не се знае дали тези мини въобще ще заработят. Да не говорим за съкращения персонал и намалените заплати в Бобов дол и Перник. Апелирам към Комисията да вземете всички тези неща предвид. Моля още веднъж да преразгледате разчетите, натоварването, микса на двете централи. Аз бях възмутен, че ТЕЦ Марица Изток 2 калкулира за целия период 71,50 лв. Това е невъзможно и ще доведе до фалит мините.

Г. Христов - Гражданско движение „ДНЕС“:

Ще внесем писмено становище.

М. Новев - Федерация на потребителите в България:

Може ли някой от Комисията да намери допълнителна разпоредба № 64 от ЗЕ,

З. Генова - „ЧЕЗ Разпределение България” АД и „ЧЕЗ Електро България” АД:

„Технологични разходи са разходите на електрическа и топлинна енергия и на природен газ, които са присъщи на технологичния процес и на тяхното производство, пренос, разпределение и съхранение.”

М. Новев - Федерация на потребителите в България:

Загубите, и друг път съм казвал, са търговски и технически. Търговските загуби са грешки в електромера, счупен електромер, откраднат електромер, вследствие на което аз съм Ви предупредил – тримесечно отчитане. Народната власт беше минала на 6-месечно отчитане, но се отказа. Техническите разходи са 5-6%. През 2007 г. г-н Шушулов казва, че при приватизацията са направени някои неща, с което ЕРП-та да станат привлекателни за външни енергийни компании. Нормата на възвръщаемост беше определена на 16%, но сега нормата на възвръщаемост трябва да стане 12%. Март месец направихте намаление на тези разходи и цената падна. Колегите от мините казват, че сте вдигнали цените на производителите.

А. Тонева:

Не сме ги вдигнали, на всички сме намалили.

М. Новев - Федерация на потребителите в България:

На АЕЦ сте запазили, само сте увеличили процента разполагаемост. Бобов дол – вдигнали сте на 84, вместо 67, вдигнали сте и разполагаемост. ТЕЦ Марица Изток 2 – 39,04, било е 38.

А. Тонева:

Бъркате, на всички са намалени.

М. Новев - Федерация на потребителите в България:

Започва една поредица от ВЕЦ-ове, от която половината са на „НЕК“ ЕАД, другата са на разни чужди и други инвеститори. Бихте ли обяснили на тези, които сега учат в средно техническо училище, какво представлява ВЕЦ? Какво се е променило? Вие увеличихте цената и я вдигнахте от 60 и нещо на 120-130 лв. Защо?

А. Тонева:

На кого е увеличена цената?

М. Новев - Федерация на потребителите в България:

Моля, ето Ви тефтера, всичко ще видите. Ще дойде време както ни притискате нас, потребителите, да притискате непрекъснато и крайните снабдители. Ще вземете и ще направите необходимото. Къде е специфичният разход на условно гориво?

Не може да загробвате енергетиката. Всяка коза на свой крак.

Когенерацията, чак сега във вашите материали се цитира чл. 162. Той гласи: „Когато произвежда една когенерация, тя трябва да продаде това количество без собствените им нужди, без енергията, която е на балансирания пазар, и без енергията по сключени договори.” Не може да си представите колко е натоварена системата. Вашите предшественици казваха, че го правят заради топлофикациите. Да, но с кръстосаното субсидиране ти събаряш принципа на индивидуална активност.

По отношение на американските централи. Не трябва да се създава ситуация за създаване на нарушаване сигурността на системата в България. Не трябва да се оправдават с това, че имат дългосрочен договор. Може да имат, но не на максимална измислена цена.

М. Георгиев – Асоциация на търговците на електрическа енергия:

От името на асоциацията искам да подкрепя предложението проект на цени през следващия регулаторен период, най-вече в частта, която касае свободния пазар на електрическа енергия. Смятаме, че намаляването на мрежовите компоненти и тяхната тежест в крайната цена ще има позитивен ефект върху развитието на пазара, особено в аспекта на либерализация на излизане на потребители средно напрежение на пазара. Смятаме, че позитивният ефект ще бъде както за консуматорите, така и за голяма част от енергийния сектор в страната. Искам да обърна внимание на куража и отговорността, която пое ДКЕВР, с намаляването на таксите върху износа. Това е въпрос, който нашата асоциация през последните 3 г. сме повдигали многократно, писали сме много писма, срещали сме се с отговорни органи, но все не се поемаше тази отговорност. Поздравления, че поехте тази отговорност, въпреки някои несъгласия, които бяха изразени в процеса!

А. Тонева:

Хубаво е да завършим с нещо положително, благодаря Ви! Благодаря и на г-н Новев, беше емоционално.

След като установи, че няма изказвания, председателят благодари още веднъж на присъстващите и закри в 16:10 ч. общественото обсъждане, като напомни за обявения срок – 24.07.2013 г., в който могат да се представят в Комисията предложението по проекта на решение относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика”.

Закрито заседание за окончателно приемане на решение за цени в сектор „Електроенергетика” – 29.07.2013 г.

Приложения:

1. Писмо покана на ДКЕВР с изх. № Е-04-00-850/19.07.2013 г.
2. Пълен запис на общественото обсъждане на цифров носител.

ЧЛЕНОВЕ НА ДКЕВР:

1.....
(Ил. Хр. Илиев)

2.
(М. Димитров)

3.
(Ел. Божков)

4.
(Ил. Б. Илиев)

5.
(М. Миланова)

6.
(Д. Димитров)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(А. Тонева)

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

(Е. Савева)